

Odpowiedź na interpelację nr 18839

w sprawie kosztów obsługi i promocji programu "Rodzina 500 plus"

Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Bartosz Marczuk

Warszawa, 13-02-2018

W ramach Programu „Rodzina 500plus” funkcjonują: świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty. Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest przez gminy, które również realizują wypłaty tego świadczenia. Prawo do dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty (przysługujące na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej) ustalane jest przez powiaty, które również realizują wypłaty tych dodatków. Natomiast zadania dotyczące unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczenia wychowawczego realizowane są przez wojewodów (do końca 2017 r. zadanie to realizowane było przez marszałków województw).

Na koszty obsługi realizacji zadań ujętych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci gminom przysługuje 1,5%^[1] otrzymanej z budżetu państwa dotacji na świadczenie wychowawcze, zaś powiatom 1% otrzymanej dotacji na dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty. Koszty obsługi zadań związanych z koordynacją świadczenia wychowawczego w 2017 r. były ustalane przez resort rodziny na podstawie analiz zgłaszanego przez wojewodów zapotrzebowania na środki na ten cel.

Jak wynika ze sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, poniesione w 2017 r. przez gminy koszty obsługi realizacji tego świadczenia wyniosły 392,1 mln zł. Jak wynika ze sprawozdań z realizacji dodatku wychowawczego i dodatku do dodatku do zryczałtowanej kwoty, poniesione przez powiaty w 2017 r. koszty obsługi realizacji tych dodatków wyniosły ogółem 2,6 mln zł. Natomiast na zadanie dotyczące unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczenia wychowawczego marszałkowie województw otrzymali w 2017 r. z budżetu państwa 15,8 mln zł.

Na promocję Programu „Rodzina 500plus” resort rodziny wydatkował 2 972 831,89 zł. W kwocie tej mieści się zakup czasu antenowego na emisję spotów promujących ten Program, które zostały wyemitowane w następujących stacjach telewizyjnych: TVP 1, TVP 2, TVN, TVN 24, POLSAT, TV TRWAM. Koszt emisji spotów wyniósł 2 575 692,43 zł.

Należy zauważyć, że poniesione przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wydatki na promocję Programu „Rodzina 500plus” stanowiły tylko 0,7% wydatków na jego obsługę poniesionych przez gminy, powiaty i marszałków województw.

Odnosząc się do poruszanej przez Panią poseł kwestii uproszczenia procedur związanych z realizacją Programu „Rodzina 500plus”, a tym samym obniżenia kosztów jego obsługi, to przede wszystkim należy wskazać, że dotychczas (tj. od kwietnia 2016 r.) obsługa procesu przyjmowania i rozpatrywania wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego przebiegała i nadal przebiega sprawnie oraz terminowo.

Bardzo duże znaczenie dla sprawności procesu przyjmowania i realizacji wniosków o świadczenie wychowawcze miały działania inicjowane i realizowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej związane z digitalizacją tego procesu.

Należy przypomnieć, że 1 sierpnia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin, która wprowadziła szereg rozwiązań mających na celu między innymi usprawnienie obsługi realizacji przez gminy zadań z ww. zakresu.

Między innymi wprowadzono rozwiązania mające na celu ujednoczenie terminów składania wniosków o świadczenie wychowawcze, świadczenia rodzinne oraz świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Jednocześnie, aby uniknąć kolejek oraz zapewnić gminom wystarczający czas na prawidłowe rozpatrzenie wniosków o ww. świadczenia na kolejny okres świadczeniowy/zasiłkowy, wydłużono maksymalne okresy ich rozpatrywania i wypłaty przyznanych świadczeń. Na potrzebę ujednoczenia terminów składania wniosków o ww. świadczenia

wskazywały między innymi gminne organy właściwe podczas prac nad przyjętym przez Radę Ministrów 4 kwietnia 2017 r. obszernym dokumentem o nazwie „Przegląd systemów wsparcia rodzin”.

Powyższe rozwiązania są bardzo korzystne dla rodzin korzystających z ww. świadczeń. Ten kierunek zmian (umożliwienie składania wniosków o różne świadczenia dla rodzin w jednym terminie) był oczekiwany i postulowany przez znaczącą liczbę osób ubiegających się o ww. świadczenia.

Ponadto, należy wskazać, że w celu usprawnienia procesu rozpatrywania wniosków, uwzględniając przy tym uwagi gminnych organów właściwych, wprowadzono w bieżącym okresie świadczeniowym/zasiłkowym dodatkowe usługi pozyskiwania i weryfikacji informacji niezbędnych do ustalania prawa do ww. świadczeń drogą elektroniczną (m.in. między innymi samodzielne pozyskiwanie informacji o składniku dochodu w postaci zwrotu tzw. kwoty niewykorzystanej ulgi podatkowej na dziecko). Dodatkowo, od 1 sierpnia 2017 r. poszerzono możliwość składania wniosków drogą elektroniczną o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodać należy także, że począwszy od bieżącego roku wnioski o wszystkie z ww. świadczeń będzie można składać drogą elektroniczną już od 1 lipca oraz, że obecnie trwają prace nad uruchomieniem kolejnych usług elektronicznej wymiany danych, służących usprawnieniu weryfikacji prawa do ww. świadczeń.

Powyższe działania, między innymi w zakresie elektronicznej wymiany informacji, przyczyniają się przede wszystkim do zmniejszenia barier administracyjnych dotyczących obywateli ubiegających się o ww. świadczenia oraz usprawniają i przyspieszają proces rozpatrywania przez gminy wniosków o ustalenie prawa do tych świadczeń.

MINISTER

z up.

Bartosz Marczuk

PODSEKRETARZ STANU

^[1] W 2016 r. wskaźnik odpisu dla gmin na koszty obsługi realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego wynosił 2%. Zwiększony o 0,5 pkt. proc. wskaźnik odpisu miał na celu zabezpieczenie potrzeb gmin związanych z wdrożeniem (Programu „Rodzina 500plus” (np.: przygotowaniem pomieszczeń czy stanowisk pracy do realizacji zadania czy zakupem niezbędnego sprzętu).